

Many vaccine information statements are available in Pashto and other languages. See www.immunize.org/vis

د واکسين د معلوماتو اړوند ډيرې بيانونه په پښتو او نورو ژبو کې موجود دي. www.immunize.org/vis وگورئ.

ستاسو د کوچني لومړني واکسينونه:

هغه څه چې تاسو بايد پرې پوه شئ

پدې بيانې کې شامل واکسينونه په احتمالي ډول سره په ورته وخت کې د کوچنيوالي او ماشومتوب د دورې په لومړيو کې ورکول کېږي. د نورو واکسينونو لپاره چې په معمول ډول سره د ځوانو ماشومانو لپاره وړانديز کېږي (شرې، کله چرک، روبیلا، وارسیلا، روتیا وایرس، انفلونزا، او هپاټایټ (A) د واکسين د مالوماتو بېلې بيانې موجودې دي.

ستاسو ماشوم ته نن دا واکسينونه تطبيق کېږي:

PCV13

پوليو

هپاټایټ B

Hib

DTaP

(چمتو کونکې: مناسب ځاني په نښه کړئ.)

د Hib بکټريا کولاي شي چې د خفيفې ناروغۍ، لکه د غور مصابیتونه يا برونشیت لامل وگرځي، يا کولاي شي چې د شديدې ناروغۍ، لکه د وينې د مصابیتونو لامل وگرځي. د Hib مصابیت، چې "د Hib د بریدګري ناروغۍ" په نوم يادېږي، په روغتون کې درملني ته اړتيا لري او ځنې وختونه د مړينې پايله لري.

هپاټایټ B

هپاټایټ B د ځيګر له ناروغۍ څخه عبارت ده چې د خفيفې ناروغۍ چې څو اونۍ دوام کوي، لامل ګرځي، يا د يو جدي، ټول عمر ناروغۍ لامل ګرځيدلي شي. د هپاټایټ B حاد عفونت يوه لنډ مهاله ناروغي ده چې د تبې، ستړيا، اشتها له لاسه ورکولو، تهوع، استفراغ، زيرې (زير جلد يا سترګې، تيز رنگ لرونکي ادار، څر رنگه غايظه مواد)، او د عضلاتو، مفصلونو، او معدې د درد لامل ګرځي. د هپاټایټ B مزمن عفونت يوه اوږدمهاله ناروغي ده او هغه وخت رامنځته کېږي کله چې د هپاټایټ B وایرس د يو کس په بدن کې پاتې شي. اکثره خلک چې مزمن هپاټایټ B ته پراختيا ورکوي هېڅ ډول علايم نه لري، مګر دا بيا هم جدي ده او د ځيګر د زيانمن کېدو (cirrhosis)، د ځيګر د سرطان، او مړينې لامل ګرځي.

پوليو

پوليو (يا poliomyelitis) يوه معلول کونکې او د ژوند ګواښونکې ناروغي ده چې لامل يې د پوليو وایرس دی چې د يو کس شوکي نخاع مصاب کوي او د فلج لامل ګرځي. اکثره خلک چې د پوليو په وایرس اخته دي هېڅ علايم نه لري، او ګڼ شمېر يې له ستونزو پرته رغېږي. ځنې کسان د ستوني درد، تبه، ستړيا، تهوع، سردرد، يا د معدې درد تجربه کوي.

1. ولې واکسين وکړو؟

واکسينونه د ناروغۍ مخنيوی کولاي شي. د ماشومتوب د دورې واکسيناسيون اړين دي ځکه چې مخکې لدې چې ماشومان له ژوند ګواښونکو احتمالي ناروغيو سره مخ شي، واکسينونه د معافیت په برابرولو کې مرسته کوي.

ډيفټريا، تيتانوس، او تور ټوخی (DTaP)

ډيفټريا (D) کولاي شي چې د تنفسي ستونزې، د زړه ناوسې، فلج، يا مړينې لامل وگرځي. تيتانوس (T) د عضلاتو د دردناک شخيدو لامل ګرځي. تيتانوس کولاي شي چې د خولې د خلاصولو د نه وړتيا لرلو، د (خورو، څښاک) تيرولو کې د ستونزې لرلو، يا مړينې په ګډون د جدې روغتيايي ستونزو لامل وگرځي. تور ټوخی (aP)، چې د "whooping cough" په نوم هم يادېږي کولاي شي چې د نه کنټرول کيدونکې، شديد ټوخی چې تنفس کول، خورل، يا څښل ستونزمن کوي، لامل وگرځي. تور ټوخی ښايي خورا شديد اوسي په ځانګړې توګه په کوچنيانو او ځوانو ماشومانو کې چې د سينه و بغل، لرزې، د مغزو د زيان، يا مړينې لامل ګرځي. په نوو ځوانانو او لويانو کې، دا کولاي شي چې د شديد ټوخی له امله د وزن له لاسه ورکولو، د مټاني د کنټرول له لاسه ورکولو، ضعف، او د پښتۍ د ماتېدو لامل وگرځي.

د Hib (د انفلونزا د هيموفيلوس b ډول) ناروغي

د انفلونزا د هيموفيلوس b ډول کولاي شي چې د مصابیتونو د بېلابېلو ډولونو لامل وگرځي. دغه مصابیتونه معمولاً 5 کلنو څخه ښکته عمر لرونکي ماشومان اغيزمن کوي مګر هغه لويان چې ټاکلي طبي شرايط ولري هم اغيزمن کولاي شي.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

3. د خپل روغتیایي پاملرنې چمتو کونکي سره خبره وکړئ

د خپل واکسین چمتو کونکي ته وواياست که چېرې د واکسین ترلاسه کونکي ماشوم:

د دغه ټولو واکسینونو لپاره:

د واکسین له مخکیني دوز څخه وروسته یې یو الرژیکی غبرگون څرګند کړي وي، یا یې شدیدې، د ژوند ګواښونکي الرژي ګانې لرلې وي

د DTaP لپاره:

د هر هغه واکسین له مخکیني دوز څخه وروسته یې یو الرژیکی غبرګون څرګند کړي وي چې د تیتانوس، ډیفټیریا، یا تور ټوخي پر وړاندې خونديتوب رامنځته کوي
د تور ټوخي د هر ډول واکسین (DTP یا DTaP) له مخکیني دوز څخه وروسته د 7 ورځو دننه د کوما حالت ته تللی وي،
د هوبن کچه یې ټیټه شوې وي، یا پرې د ناروغی دوامداره حملې راغلي وي

د ناروغی دوامداره حملې یا د عصبي سیستم بله ستونزه یې لرلې وي

کله یې د ګیلن باري سنډروم (چې "GBS" هم ورته ویل کېږي) لرلې وي

د هر هغه واکسین چې د تیتانوس یا ډیفټیریا پر وړاندې خونديتوب رامنځته کوي له مخکیني دوز څخه وروسته یې شدید درد یا پړسوب لرلی وي

د PCV13 لپاره:

د PCV13، د نیوموکوکل کانجوګیت واکسین چې د PCV7 په نوم یادېږي، یا پل هر ډول واکسین چې دiphtheria toxoid ولري (دبېلګې په توګه، DTaP) له مخکیني دوز څخه وروسته یې یو الرژیکی غبرګون څرګند کړی وي

په ځنو مواردو کې، ستاسو د ماشوم د روغتیایي پاملرنې چمتو کونکي ښايي پرېکړه وکړي چې واکسیناسیون تر راتلونکي لیدني پورې وځنډوي.

هغه ماشومان چې کوچنی ناروغی لري، لکه زکام، ښايي واکسین شي. هغه ماشومان چې لږ یا ډېر ناروغ دي باید په معمول ډول سره د واکسین له تطبیقولو څخه وړاندې د صحتمنده کیدو تر مودې پورې صبر وکړي.

ستاسو د ماشوم د روغتیایي پاملرنې چمتو کونکي تاسو ته لا ډېر مالومات درکولای شي.

یوه کوچنی ډله خلکو کې ډېر جدي علاېم پیدا کېږي: خارش (په پښو کې د سنجاق یا ستنو احساس کول)، منډریت، (د شوکي نخاع او/یا مغزو د پوښ مصابیت)، یا فلج (چې د بدن غړو ته حرکت نشي ورکولای) یا مټو، پښو، یا دواړو کې کمزورتیا. فلج ښايي د دایمي معلولیت یا مړینې لامل وګرځي.

د سینه و بغل (Pneumococcal) ناروغی

د سینه و بغل (Pneumococcal) ناروغی هر هغې ناروغی ته اشاره کوي چې لامل یې د نیوموکوکل بکتریا وي. دا بکتریا یوې د سینه و بغل په ګډون چې د سرو له مصابیت څخه عبارت ده، د ګڼ شمېر ناروغو لامل ګرځي. د سینه و بغل تر څنګ، د نیوموکوکل بکتریا کولای شي چې د غوړ د مصابیتونو، د پوزي د مصابیتونو، منډریت (د مغزو او شوکي نخاع د پوښونکو انساجو مصابیت)، او په وینې کې د بکتریا موجودیت یا bacteremia (د وینې مصابیت) لامل هم وګرځي. د نیوموکوکل اکثره مصابیتونه خفیف دي. که څه هم، ځنې یې ښايي د اوردمهاله ستونزو پایله ولري، لکه د مغزو زیانمن کیدل یا د اوریدو د حس له لاسه ورکول. منډریت، په وینې کې د بکتریا موجودیت (bacteremia)، او سینه و بغل چې لامل یې د نیوموکوکل ناروغی ده، وژونکی کیدلای شي.

2. د Hib، DTaP، هیپاټیټ B، پولیو، او د نیوموکوکل کانجوګیت واکسینونه

کوچنیان او ماشومان معمولاً لاندې مواردو ته اړتیا لري: د ډیفټیریا، تیتانوس، او غیرحجروي تور ټوخي (DTaP) 5 دوزونه

د Hib واکسین 3 یا 4 دوزونه

د هیپاټیټ B واکسین 3 دوزونه

د پولیو واکسین 4 دوزونه

د نیوموکوکل کانجوګیت واکسین 4 (PCV13) دوزونه

ځنې ماشومان ښايي د واکسیناسیون پر مهال د هغوی د عمر یا نورو شرایطو له امله د واکسین د معمول شمېر څخه لږو یا ډېرو دوزونو ته اړتیا ولري ترڅو په بشپړه توګه خوندي شي.

لویو ماشومانو، نوو ځوانانو، او لویانو ته چې ټاکلي روغتیایي شرایط یا د خطر نور عوامل لري ښايي د دغه واکسینونو د 1 یا ډېرو دوزونو د ترلاسه کولو سپارښتنه وشي.

دا واکسینونه ښايي د یو خپلواک واکسین په توګه، یا د ترکیبي واکسین (هغه ډول چې له یو څخه ډېر واکسینونه په یوې پیچکاری کې یو ځای کوي) د برخې په توګه ورکړل شي.

4. د یو واکسین د غبرگون خطرونه

د دغه ټولو واکسینونو لپاره:

- د واکسین له تطبیق څخه وروسته د تزریق په ځای کې درد، سوروالی، پرسوب، گرمي، درد، یا حساسیت رامنځته کېدلی شي.

د DTaP واکسین، Hib واکسین، هیپاتیت B واکسین، او PCV13 لپاره:

- د واکسین له تطبیق څخه وروسته تبه رامنځته کېدلی شي.

د DTaP واکسین لپاره:

- کله نا کله د DTaP واکسین له تطبیق څخه وروسته بدخلكي، د ستریا احساس، د اشتیها له لاسه ورکول، او استفراغ رامنځته کېدلی شي.
- د DTaP له تطبیقولو څخه وروسته لا ډېر جدي غبرگونونه، لکه د ناروغۍ ناڅاپي حملې، د 3 ساعتو یا ډېرې مودې لپاره بې وقفي ژړا، یا لوړه تبه (105°F څخه پورته) ډېر لږ رامنځته کېږي. د واکسین له تطبیق څخه وروسته د ټول مټ یا پښې پرسوب، په ځانګړې توګه په لویو ماشومانو کې کله چې هغوی خپل څلورم یا پنځم ډوز ترلاسه کوي، خورا لږ رامنځته کېږي.

د PCV13 لپاره:

- د PCV13 له واکسین څخه وروسته د اشتیها له لاسه ورکول، بدخلكي (په غصه کېدل)، د ستریا احساس، سردرد، او ساره رامنځته کېدلی شي.
- د PCV13 تطبیق څخه وروسته ځوان ماشومان بنایي د ناروغۍ د حملو چې لامل یې تبه وي له لور خطر سره مخ وي که چېرې دا په ورته وخت کې لکه د انفلونزا د غیرفعال شوي واکسین په توګه تطبیق شي. د لا ډېرو مالوماتو لپاره د خپلې روغتیايي پاملرنې له چمتو کونکي څخه پوښتنه وکړئ.

له هر ډول درملو سره، د یو واکسین لپاره خورا لږې چانس شتون لري چې د شدید الرژیکي غبرګون، یا بل جدي زیان، یا مریني لامل وګرځي.

5. که چېرې کومه جدي ستونزه شتون ولري نو څه؟

وروسته لدې چې واکسین شوی کس کلینیک پرېږدي پدې صورت کې یو الرژیکي غبرګون رامنځته کېدلی شي. که چېرې تاسو د جدي الرژیکي غبرګون علایم (التهابونه، د مخ او ستوني پرسوب، تنفس کې ستونزه، د زړه چټک ضربان، پرکالتوب، یا کمزوري) وګورئ، له 1-9 شمېرې سره اړیکه ونیسئ او اړونده کس تر ټولو نژدې روغتون ته ورسوئ.

د هغو نورو علایمو لپاره چې تاسو اندېښمن کوي، د خپلې روغتیايي پاملرنې له چمتو کونکي سره اړیکه ونیسئ.

د نا مطلوبو غبرګونونو په اړه باید د واکسین د نامطلوبو پېښو د راپور ورکولو سیستم (VAERS) ته راپور ورکړل شي. ستاسو د روغتیايي پاملرنې چمتو کونکي به دا راپور ثبت کړي، یا دا کار تاسو په خپله ترسره کولای شئ. د VAERS له وېب پاڼې څخه په www.vaers.hhs.gov کې لیدنه وکړئ یا له 1-800-822-7967 شمېرې سره اړیکه ونیسئ. VAERS یوازې د غبرګونونو د راپور ورکولو لپاره دی، او د VAERS کارکونکي غړي طبي مشوره نه ورکوي.

6. د واکسین د زیان د جبران ملي پروګرام

د واکسین د زیان د جبران ملي پروګرام (VICP) یو فدرال پروګرام دی چې هغو کسانو ته د جبران لپاره جوړ شوی دی چې د ټاکلو واکسینونو پواسطه زیانمن شوي وي. د واکسین د تطبیق له امله د ادعا شوي زیان یا مریني په اړه ادعاوي د ثبت کولو لپاره د وخت محدودیت لري چې د دوه کلونو په اندازه دی. د VICP له وېب پاڼې څخه په www.hrsa.gov/vaccinecompensation کې لیدنه وکړئ یا 1-800-338-2382 شمېرې سره اړیکه ونیسئ ترڅو د دې پروګرام او د ادعا د ثبتولو په اړه مالومات تر لاسه کړئ.

7. زه مالومات څنګه ترلاسه کولای شم؟

- د خپلې روغتیايي پاملرنې له چمتو کونکي څخه پوښتنه وکړئ.
- له خپلې سیمه ایزي یا ایالتي روغتیايي څانګې سره اړیکه ونیسئ.
- د واکسین د بستې او لا ډېرو مالوماتو لپاره د خوارو او درملو د ادارې (FDA) له وېب پاڼې څخه په www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines کې لیدنه وکړئ.
- د ناروغېو د کنټرول او مخنیوي له مرکزونو (CDC) سره اړیکه ونیسئ: - د 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) شمېرې سره اړیکه ونیسئ یا - د CDC له وېب پاڼې څخه په www.cdc.gov/vaccines کې لیدنه وکړئ.

Pashto translation provided by Minnesota Department of Health

